

परिशिष्ट – 5

पूँजी निवेशाचे जोखीम प्रगटीकरण दस्तावेज आनी साधित भाग

ह्या दस्तावेजात स्टॉक ऍक्सचेंजच्या इक्विटी/साधित भागांनीं जावपी वेपाराची म्हत्वाची म्हायती समाविष्ट आसा. सगळ्या फुडें आसपावीत जावपी घटकांनी इक्विटीत/ऍक्सचेंजच्या साधित भागांनी वेपार करच्या पयलीं हो दस्तावेज वाचपाक जाय.

स्टॉक ऍक्सचेंज/SEBI एकोडी वा संयुक्त पणान आनी स्पष्टपणान वा सुचीत स्वरूपान हमी दिना वा ह्या प्रगटीकरण दस्तावेजाच्या अचुकताय, पूर्णतायेची वा योग्यतायेची हमी दिना वा ते संबंदान कसलेंच प्रतिनिधीत्व करिना तशेंच स्टॉक ऍक्सचेंज/SEBI वेपार भागांतल्या खंयच्याच सहभागी गुणांक पसंती दिना ह्या संक्षिप्त निवेदनात सगळ्यो जोखमी आनी वेपाराचे म्हत्वाचे स्वरूप उघड केल्लें ना.

समाविष्ट आशिल्ल्या जोखमीच्या अनुशंगान, तुमी प्रवेश करतात त्या संबंदाचें स्वरूप आनी जोखीम कितली आसा हें तुमी जाणून घेतिल्लें आसल्यारूच तुमी उलाढाल (वेव्हार) करूंक जाय.

इक्विटी शॅर, साधित करार वा स्टॉक ऍक्सचेंजाचेर जावपी हेर साधनां, जातूंत चडउतार जावपी जोखीम घटक आसतात, जे मर्यादीत साधनसामुग्री/मर्यादीत गुंतवणूकी आनी वा वेपार अणभव आनी कमी जोखीम सहनशक्ती आसपी कोणांकूय सामान्यपणान अनुरूप साधन आसना. ताका लागून तुमच्या अर्थीक परिस्थिती कडेन तसो वेपार योग्य आसा हाचो बारीकसाणेन विचार करूंक जाय. तुमी स्टॉक ऍक्सचेंजीत गुंतवणूक केली आनी दुष्परिणाम वा लुकसाणीक तोंड दिवचें पडलें जाल्यार, ताचे खातीर तुमी स्वता जापसालदार आसतले आनी स्टॉक ऍक्सचेंज/ताची क्लियरिंग संघटना आनी/वा SEBI ते खातीर, खंयच्याय परिस्थितीत जापसालदार आसची ना, आनी तुमकां हाचे आदीं जोखीमीच्या म्हायती विशीं कळीत केलें नाशिल्लें वा तुमकां संबंधीत स्टॉक ब्रोकरान जोखीमीविशीं सविस्तर विसकटावन सांगलें ना असो दावोय तुमी करूंक शकचे नात. फलनिष्पत्ती खातीर वांगडी पुरायेन जापसालदार आसतलो आनी त्या खात्याचो खंयचोच करार रद्द करूंक मेळचो ना. खरेदी खातीर ऑर्डरीची अंमलबजावणी करतना आनी/वा स्टॉक ऍक्सचेंजीत साधित कराराच्या विक्री खातीर फायद्याची हमी आसना वा लुकसाणीतल्यान पळवाटुय आसना हें तुमी मानून घेवंक जाय आनी ताचो स्विकार करूंक जाय.

तुमी स्टॉक ऍक्सचेंजीत स्टॉक ब्रोकरा वरवीं वेव्हार करतात जातूंत स्टॉक ब्रोकरान घालून दिल्ल्यो कांय औपचारीकता पुराय करच्यो पडटात, हातूंत तुमी तुमच्या क्लायंट्याची वळख फॉर्म, किदें करचें वा किदें करचें न्हय इत्यादींचो समावेश आसता आनी स्टॉक ऍक्सचेंज, ताची क्लियरिंग संघटना, SEBIन वेळा वेळार स्पष्ट केल्ली आनी चालीक लायिल्लीं मार्गदर्शक तत्वां, नियम, पोटनियम आनी कायद्याच्या आनी स्टॉक ऍक्सचेंज वा तांच्यो क्लियरिंग संघटना हाणीं जारी केल्ल्या सक्शुलराच्या तें अधीन आसता.

स्टॉक ऍक्सचेंज कसलोच सल्लो दिना वा उपलब्ध करिना आनी ह्या दस्तावेजाचेर आदारीत स्टॉक ऍक्सचेंज आनी/वा खंयच्याय तिस-या पक्षाच्या स्टॉक ब्रोकरा वांगडा खंयच्याय वेवसायीक नात्यांत प्रवेश करपी खंयच्याच व्यक्तीखातीर जापसालदार आसना. ह्या दस्तावेजांत समाविष्ट खंयचीय म्हायती वेवसायीक सल्लो म्हूण मानची न्हय. वेपारांतले संभाव्य धोके आनी जोखमी विचारांत घेतल्या बगर वेपाराचो विचार करचो न्हय. तुमची खात्री नासल्यार, तुमी ताचे विशीं वेवसायीक सल्लो घेवंक जाय.

वेपार करचो वा तुमच्या वतीन आनीक कोणांकूय वेपार करपाचो अधिकार दिवंक, तुमकां हाचें ज्ञान आसप वा मुखावयलें जाणां आसप गरजेचें आसा:-

1. मूळ जोखीम:

1.1 उच्च अस्थिरतेची जोखीम:

स्टॉक ऍक्सचेंजीत गुंतवणूक करता तेन्ना सिक्युरिटी/साधित करार जाल्ल्या किमतींत अचकीत बदल जावप ताका अस्थिरता अशें म्हणटात. सामान्यपणान, सिक्युरिटी/साधित करारातली अस्थिरताय जितली व्हड आसता तितलोच ताच्या किमतींत चडउतार जाता. क्रियाशील सिक्युरिटी/साधित करारांपरस, ल्हान (विरळ) वेपारीक सिक्युरिटी/साधित करारांनी चड अस्थिरता आसता. अस्थिरतेक लागून, तुमच्या आदेशाची अर्द अंमलबजावणी जाता वा अंमलबजावणी जायच ना, वा तुमच्या आदेशाचें पालन जाल्लें तेन्नाची किंमत निमाण्या वेपाराच्या किंमतीपरस वेगळी आसता वा सातत्यान बदलता, जाका लागून काल्पनीक वा वास्तवीक लुकसाण जाता.

1.2 कमी रोकडसुलभतेची जोखीम:

गुंतवणूक दारांची चडाओढीच्या किमतींत आनी किमान किंमतीच्या फरकांत सिक्युरिटी/साधित करारांची खरेदी आनी/वा विक्रीच्या क्षमतायेक रोकडसुलभता अशें म्हणटात. सामान्यपणान, बाजारांत चड ऑर्डरी उपलब्ध आसता

तशी रोकडसुलभता चड आसता अशें सर्वसादारणपणान मानतात. रोकडसुलभताय म्हत्वाची आसता कारण चड रोकडसुलभताये वांगडा, गुंतवणूकदारांक सिक्युरिटी/साधित करार चड जलदरितीन आनी किमान मोल फरकांत खरेदी करूंक आनी/वा विकूंक सोंपें जाता आनी हाचो परिणाम म्हूण, गुंतवणूकदार खरेदी केल्ल्या वा विकतें घेतिल्ल्या सिक्युरिटी/साधित करारांच्या स्पर्धात्मक मोला खातीर चड करून फारीक करतात वा पयशे घेतात. कांय सिक्युरिटीनीं/साधित करारांनीं घडये कमी रोकडसुलभतेची जोखीम आसूंक शकता. हाचो परिणाम म्हूण, तुमची ऑर्डर घडये फकत अर्दी अंमलांत हाडटले, वा घडये व्हडल्या मोल फरका सयत अंमलबजावणी जातली वा घडये अंमलबजावणी जावचीच ना.

1.2.1 दिसपट्टो वेपारीक डावपेंच म्हूण सिक्युरिटी/साधित करार विकते घेवप वा विकप हातूंत लेगीत लुकसाण जावं येता, कारण तशा परिस्थितींत, अपेक्षीत मोलाच्या पातळे परस सिक्युरिटी/साधित करार कमी/चड किंमतींत घडये विकचे/खरेदी करचे पडूं येतात, ताका लागून सिक्युरिटी/साधित करार धाडूंक वा मेळोवंक खंयचीच प्रगट स्थिती वा बंधन आसचें न्हय.

1.3 विस्तृत परसणेची जोखीम:

उत्तम खरेदीची रक्कम आनी उत्तम विक्रीची रक्कम हांच्या मदल्या फरकाक पसरणी अशें म्हणटात. सिक्युरिटी/साधित कराराच्या खरेदीचें मोल आनी ताची तत्काळ विक्री वा उरफाटें हाच्या मदल्या फरकाचें तें प्रतिनिधीत्व करतात. कमी रोकडसुलभताय आनी उच्च अस्थिरतायेक लागून कमी रोकडीच्या वा रोकडविरयत सिक्युरिटी/साधित करारांचीं सामान्यापरस चड परसण जाता. हाका लागून मोल बरें येवपाक आडमेळीं येतात.

1.4 जोखीम-उणी करपी ऑर्डरी:

कांय प्रमाणांत लुकसाण जावपाचेर मर्यादा हाडपा खातीर दवरिल्ल्यो ऑर्डरी (देखीक., "लुकसाण थांबोवचें" ऑर्डर्स, वा "मर्यादा हाडची" ऑर्डर्स) जायते फावटी परिणामकारक आसतल्योच अशें ना कारण बाजारांत सातत्यान जावपी अस्थिरतायेक लागून तशा ऑर्डरींची अंमलबजावणी करप अशक्य जाता.

1.4.1 दुसऱ्या बाजून आशिल्ल्यो ऑर्डरी विचारांत घेवन ताचें आनी मोल विचारांत घेनाआस्तना, "बाजार" ऑर्डरीची तत्काळ अंमलबजावणी करची पडटा, जाल्यार गिरायकाक "बाजार" ऑर्डरीचेर तत्परतेन अंमलबजावणी मेळूंक शकता, उरिल्या ऑर्डरीची किंमत घडये चालीक लावं येता, मोल वेळेच्या आद्यताये चेर जी ऑर्डर प्रमाणाचें समाधान करता. हें मोल निमाणें वेपार केल्ल्या मोलापरस वा त्या सिक्युरिटी/साधित करारांतल्या बऱ्या किंमती परस सामकी वेगळी आसतली हें समजूं येता.

1.4.2 ऑर्डरी खातीर वा उत्तम किंमती खातीर "मर्यादीत" ऑर्डरीची फकत "मर्यादीत" मोलांत अंमलबजावणी जातली. पूण, गिरायकाक मोलाची सुरक्षा मेळटा आस्तनाच, ऑर्डरीचेर अंमलबजावणी न जावपाची शक्यताय सुधदां आसता.

1.4.3 थांबची लुकसाण ऑर्डर स्टॉक/साधित कराराच्या चालंत किंमती कडल्यान सादारणपणान "पयस" दवरतात., आनी सिक्युरिटी/साधित करार थांबपाच्या किंमती कडेन पावले जाल्यार वा तातूंतल्यान वेपार चालू जाता तेन्ना तसल्यो ऑर्डरी क्रियाशील जातात. विक्री थांबच्यो ऑर्डरी चड करून चालंत किंमती सकयल नोंद जातात, आनी खरेदी थांबच्यो ऑर्डरी चड करून चालंत किंमतीच्या वयर नोंद जातात. सिक्युरिटी/साधित करार पूर्व-निर्देशीत मोलाकडेन पावतकीच, वा तशा मोला वरवीं वेपार चलता तेन्ना, थांबची लुकसाण ऑर्डर बाजार/मर्यादीत ऑर्डरीत रुपांतरीत जाता आनी मर्यादेन वा उत्तमांत ताची अंमलबजावणी जाता. सिक्युरिटी/साधित करार पूर्व-निश्चीत किंमतीत शिरकाव करूंक शकतात देखून मर्यादीत ऑर्डरीच्या अंमलबजावणेची खात्री आसना, हाका लागून फकत नियमीत मर्यादीत ऑर्डरी सयत तसल्या ऑर्डरींचीं अंमलबजावणी न जावपाची जोखीम आसता.

1.5 नव्या जाहीरनाम्याची जोखीम:

वेपारा वेळार उप्रासपी नव्या जाहीरनाम्याचो परिणाम घडये स्टॉक/साधित कराराचेर जावंक शकता, आनी कमी रोकडसुलभताय आनी उच्च अस्थिरताय हांच्या वांगडा एकठांय जाता तेन्ना, सिक्युरिटी/साधित कराराच्या मोलांत घडये अचकीत अनपेक्षीत सकारात्मक वा नकारात्मक परिणाम करूंक शकता.

1.6 अफवेची जोखीम:

तोंडान, खबरांपत्रां, वॅबसायटी वा खबरां एजन्सी इत्यादी वरवीं कंपन्यो/चलना बद्दल घडये अफवा पातळूंक शकता. गुंतवणूकदारांनी अफवेचेर विस्वास दवरिनास्तना पुराय शहानिशा करूंक ना.

1.7 प्रणालीचे जोखीम:

बाजार उगडटना आनी बाजार बंद जावच्या आदीं व्हडा प्रमाणांत वेपार खुबदां जाता. दिसाच्या खंयच्याय वेळार तसलो व्हड वेपार केन्नाय जावंक शकता. ऑर्डरीची अंमलबजावणी वा मंजुरींत घडये कळाव जावंक शकता.

1.7.1 अस्थिरतायेच्या कालावधींत, बाजारांतले गुंतवणूकदार ताच्या ऑर्डरीच्या प्रमाणांत वा किंमतींत वा नवी ऑर्डर दवरतना सातत्यान बदल करतात देखून हेर अंमलबजावण्यो आनी तांच्या समर्थनाक कळाव जावं येता.

1.7.2 कांय विशिश्ट बाजारांतल्या परिस्थितीखाला, माफक दरांत वा पुराय दरांत हिस्सो रोकडसुलभ करप कठीण वा अशक्य जावंक शकता, अशें विक्री वा खरेदीच्या अशे दोनूय वटेन शिल्लक ऑर्डरी उरनात वा जर बेकायदेशीर वेपाराक लागून वा हेर कसल्याय कारणाक लागून जर सिक्युरिटी/साधित कराराचो वेपार बंद उडयला आसता तेन्ना जावंक शकता

1.8 प्रणाली/नॅटवर्क आडमेळे:

एक्सचेंजचेर जावपी वेपार इलॅक्ट्रॉनिक मोडांत आसता, तो उपगिरो/लिजाच्या तार आदारीत दळणवळ्याचेर आदारीत आसता, हातूंत ऑर्डरी दवरपाक आनी ऑर्डरी निर्देशीत करपाक तंत्रज्ञानाची आनी संगणक प्रणालीचो एकठांय आदार घेतलो वता. ताका लागून, दळणवळणाक अपेस येवपाची वा प्रणालीची समस्या वा प्रणालीतल्यान प्रतिक्रिया दिवपाक कळाव जाता वा वेपार थांबता वा हेर कसलीय समस्या उप्रासता, वा नियंत्रणा भायली वेपाराची प्रणाली/नॅटवर्क समस्या उप्रासता जाका लागून खरेदी वा विक्री एक तर अर्द वा पुरायेन प्रक्रिया जावपाक कळाव लागूंक शकता. ह्यो समस्या तत्पुरत्यो आसल्यो तरीय, पूण जेन्ना तुमचे कडेन शिल्लक उकते शॅर आसतात तेन्ना वा अंमलबजावणी जावंक नाशिल्ल्यो ऑर्डरी आसतात तेन्ना, हे जोखीम दाखयता कारण सगळ्यो अंमलबजावणी केल्ल्यो उलाढाली सुटाय्यो करप तुमकां बंधनकारक आसता.

2. साधित भाग विचारांत घेवया, उपकार करून मुखावयलीं अतिरिक्त खाशेलपणांची नोंद घेवचीं:-

2.1 "उंचावणी" वा "वयर वचप" चो परिणाम:

साधित बाजारांत, साधित कराराच्या मोलापरस फायद्याचें प्रमाण कमी आसता ताका लागून उलाढाली "उंचावतात" वा "वयर वतात". साधित वेपारांत, जातूंत सामक्या कमी प्रमाणांत फायदो समाविश्ट आसता, एकदम खूब फायदो वा लुकसाण जावपाची शक्यताय आसता. साधितांतल्या उलाढालींत खूब जोखीम आसता.

तुमी ताका लागून उपाधीत वास्तवीक वेपार करच्या आदीं मुखावयलीं निवेदनां पुरायेन समजून घेवपाक जाय आनी खातें निर्माण करतना, अर्थीक साधनसामुग्री इत्यादींनी सहभागी जातना जतनायेन पावलां उबारूंक जाय. मोल तुमच्या विरुध्द गेलें जाल्यार, थोड्याच वेळा भितर तुमी एक भाग वा पुराय फायद्याची रक्कम बुडोवंक शकतात. आनीक सांगपाचें जाल्यार, मूळ फायद्याच्या रक्कमेपरस लुकसाण चड जावं येता.

A. फुडाराच्या वेपारांत सगळ्या सुवातींचो दिसपट्टो समेट आसपावीत आसता. दर दीसा इंडेक्स/साधित कराराच्या बंद जावपाच्या पांवड्यार उकती सुवात चिन्नीत जाता. करार तुमच्या आड हालयत जाल्यार, त्या हालचालीक लागून तुमका लुकसाण जाल्ली रक्कम (कल्पीत) दिवची पडटा. दिल्ल्या वेळे भितर ही रक्कम फारीक करची पडटली, चड करून फुडल्या दिसाचो वेव्हार सुरू जावच्या आदी.

B. तुमी दिल्ल्या वेळे भितर अतिरिक्त रक्कम भरपाक शकले नात जाल्यार वा तुमच्या खात्यांत शिल्लक रीण आसा जाल्यार, स्टॉक ब्रोकर एक भाग वा पुराय भाग रोकडसुलभ करूंक शकता वा सिक्युरिटी बदलूंक शकता. अशा प्रकरणात, अशा बंद करपाक लागून जाल्ल्या कसल्याय हानीची भरपाई तुमी करची पडटा.

C. कांय विशिश्ट बाजाराच्या स्थितींत, गुंतवणूकदाराक उलाढाली कार्यान्वीत करप कठीण वता वा अशक्य जाता. देखीक, ही स्थिती अरोखडसुलभताये सारक्या घटकांक लागून उप्रासूं येता देखीक जेन्ना मोलाच्या मर्यादा वा सर्किट ब्रेकर्स इत्यादींक लागून फावोशे बीड्स आसनात वा प्रस्ताव आसनात वा वेपाराचें निलंबन जाता तेन्ना ही परिस्थिती उडूवता.

D. बाजार स्थिरताय राखून दवरूंक, मुखावयले पांवडे उबारूं येतात: फायद्याच्या दरांत बदल नकद फायद्याच्या दरांत वा हेरांत वाड जाता. अस्तित्वांतल्या स्पश्ट कळंतरांक हे नवे उपाय लेगीत लागू करूं येतात. अशा परिस्थितींत, तुमी अतिरिक्त फायदे घालचे पडटात वा तुमची स्थिती देवोवची पडटा.

E. तुमी वेपार करपाचो थारायला त्या साधित कराराचो पुराय तपशील तुमकां दिवंक तुमी तुमच्या ब्रोकराक सांगूंक शकतात देखीक, करार खाशेलपणां आनी संबंदीत लागणूको.

2.2 चलन विशिष्ट जोखीम:

1. विदेशी चलनाच्या करारांतल्या उलाढालींत फायदो वा लुकसाण, ते तुमच्या न्यायाधिकार क्षेत्रात वा हेर क्षेत्रांत वेपार करतात, तेन्ना एका चलनातल्यान दुसऱ्या चलनात रुपांतरण करपाचें आसता तेन्ना चलन दरानी चडउतार जाल्ल्यान परिणाम जातलो.
2. कांय विशिष्ट बाजाराच्या परिस्थिती खाला, स्थिती रोकडसुलभ करूंक तुमकां घडये कठीण वतले वा अशक्य जातलें. हें जावंक शकता, देखीक थीर वेपार बँड्स विस्तृत जाल्ले आसतात वा चलन अनियंत्रीत जाता.
3. चलनाचें मोल सामकें अस्थिर आसता. हेर गजालींनीं चलनाच्या मोलाचेर हाचो प्रभाव पडटा: पुरवण-मागणी नातें बदलता; वेपार, महसुल, पयशांविशींचे, ऍक्सचेंज नियंत्रण कार्यावळ आनी सरकारी धोरणां; विदेशातलें राजकारण आनी अर्थीक प्रसंग आनी धोरणां; राष्ट्रीय आनी आंतरराष्ट्रीय कळंतर दरांनी बदल आनी म्हारगाय; चलनाचें मोल देंवप; आनी बाजारातली भावना. खंयच्याय व्यक्तिगत सल्लागारा वरवीं हातूंतले खंयचेच घटक नियंत्रीत करूंक शकनात आनी सल्लागाराच्या सल्ल्याक लागून सहभागी गिरायकांच्या वेपारांत फायदो जातलो वा गिरायकांक लुकसाण जावचें ना हाचीय खात्री दिवंक मेळना.

2.3 पर्याय धारकाची जोखीम:

1. सामक्या कमी वेळेत खातें धारक पर्यायधारका खातीर फारीक केल्ली पुराय रक्कम वगडावपाची जोखीम आसता. ही जोखीम पर्यायाचें स्वरूप उजागर करता ताची मुजत सोंपल्या उपरांत किंमत उणीं जावंक शकता. एक पर्याय धारक जो दुय्यम बाजारांत ताचो पर्याय विक्रीना वा ताच्या सोंपणेंआदीं ताचो वापर करिना तो पर्यायांत ताची पुराय गुंतवणूक जाणूनबुजून वगडायतलो. निर्देशीत दिशेन सकयल दिल्ल्याची किंमत बदल्ली ना जाल्यार, पर्यायाचो भाव फेडपा खातीर गुंतवणूकदार ताची एकूण वा गुंतवणूकीचो एक भाग वगडावचो पडूं येता.
2. अदलाबदल घडये वापराचेर मर्यादा घालूंक शकता आनी विशिष्ट आवाठांत विशिष्ट वेळेंत पर्यायाच्या वापराचेर मर्यादा हाडूंक निव्वळ अधिकार आसता.

2.4 पर्यायाच्या लेखांच्यो जोखीमी:

1. अधोरेखीताच्या मोलाची हालचाल अपेक्षीत दिकेन जालीना जाल्यार, पर्याय लेखक वास्तवीक रक्कम वगडावपाची जोखीम आसता.
2. पर्याय लेखकाची जोखीम समान अधोरेखीत कळंतराचेर समान पर्याय खरेदी करून करूं येता आनी पर्याय बाजारांत हेर स्थिती विस्तारीत करून वा हेर प्रकारच्या पर्यायाची स्थिती संपादन करून पर्याय लेखकाची जोखीम उणी करूं येता. पूण, लेखकान विस्ताराचें अनुमान केल्लें आसलें वा हेर स्थिती अनुमानीत केली जाल्यार, जोखमी तरी म्हत्वाच्यो आसूं येतात. विस्तृत स्थिती 'लांब' वा 'मोटवी' स्थिती परस कमी जोखमीची आसतलीच अशें ना.
3. अशी उलाढाल जातूंत एकठांय साबार पर्यायांची खरेदी आनी लिखाणाचो समावेश आसता, वा खरेदी आनी विक्रीच्या एकठांवणे सयत खरेदी वा लिखाण पर्याय अधोरेखीत कळंतर कमी करता, गुंतवणूकदाराक अतिरिक्त जोखीम उत्पन्न करता. एकठांय उलाढाली, जशो पर्याय विस्तारणी, एकोडो पर्याय खरेदी करप वा बरोवपा परस जटील आसता. आनी खंयच्याय गुंतवणूकीच्या भागांत जटीलताये बद्दल सारकें समजना, तोच एक जोखमीचो घटक आसता. एकठांवण्यो हिकमती विचारांत घेवच्यो न्हय हाची सुचोवणी करिनात पूण तशें सुचयतात, वेगवेगळ्या बाजाराच्या परिस्थितीची आनी जोखमीची पुरायेन जाण आसपी तज्ञ आनी ज्ञानी कोणाचो तरी सल्लो घेवंक शकतात.

3. वायरलॅस तंत्रज्ञान/स्मार्ट ऑर्डर रुटींग वा हेर खंयच्याय तंत्रज्ञानां वरवीं वेपार:

वायरलॅस तंत्रज्ञान/स्मार्टऑर्डर रुटींग वा हेर खंयच्याय तंत्रज्ञाना वरवीं जोखीम, जापसालदारको आनी लागणूको हांची व्याखा करपी खंयच्योय अतिरिक्त तरतुदी हांची म्हायती स्टॉक ब्रोकरान क्लायंटक दिवंक जाय.

4. सामान्य

4.1 'घटक' म्हणल्यार आनी आसपावीत आसता, गिरायक वा गुंतवणूकदार, जो स्टॉक ब्रोकरा वांगडा संपादन आनी/वा सिक्युरिटीच्या विक्री खातीर आनी/साधित कराराच्या विक्री खातीर ऍक्सचेंजीच्या यंत्रणे वरवीं वेव्हार करता.

4.2 'स्टॉक ब्रोकर' म्हणल्यार आनी तातूंत, ब्रोकर वा स्टॉक ब्रोकर समाविष्ट आसता, जाका ऍक्सचेंजीन तशी पदवी दिल्ली आसा आनी जाचे कडेन SEBI कडल्यान नोंदणी प्रमाणपत्र आसता.